

ELF VRAGEN AAN JOEP EN LUNA

'SOMMIGE LEERLINGEN ZIJN TWEE METER'

Candea houdt deze weken voorlichtingsavonden. Dat betekent dat voor kinderen in groep 8 een spannende periode is aangebroken: naar welke middelbare school ga jij straks? Luna Lefebber en Joep te Raaij stonden een jaar geleden voor dezelfde keuze. Ze vertellen over de overstap naar de middelbare en hoe de eerste maanden op Candea waren.

HOE IS HET OM WEER DE JONGSTE TE ZIJN?

Joep (havo/vwo): "Anders. Je kijkt meer tegen mensen op. Sommige leerlingen zijn twee meter! Maar je hebt er weinig last van, want je gaat vooral om met de mensen in je klas. Ik krijg wel opmerkingen over mijn tas: of ik ga kamperen. 'Nee, ik ga op vakantie', zeg ik dan."

Luna (vmbo-kb/mavo): "Het is eerst raar als je niet meer de grootste bent. Maar nu heb ik mijn plaatsje gevonden."

WAT IS HET GROOTSTE VERSCHIL MET BASISSSCHOOL?

Luna: "Dat je steeds naar een ander lokaal en een andere docent gaat. En de pauzes. In plaats van buitenspelletjes zitten we te kletsen en soms moet je ook nog even snel wat leren."

1-MAVO/HAVO KOMEND SCHOOLJAAR OP SATURNUS

De eerste klassers van de mavo/havo-dakpanklas hebben met ingang van het schooljaar 2022-2023 les op de locatie Saturnus. De locatie Eltensestraat (vmbo/mavo) groeit uit haar jasje. Op Saturnus (havo/vwo) komt juist ruimte vrij. De reden is dat al enkele jaren meer leerlingen zich inschrijven voor vmbo/mavo, terwijl het aantal aanmeldingen voor havo/vwo afneemt. Toen Candea in 2017 koos voor eigen gebouwen voor vmbo/mavo (Eltensestraat) en havo/vwo (Saturnus) was de situatie omgekeerd.

AGENDA

24 nov. Voorlichtingsavond vmbo-bb/kb en mavo voor ouders groep 8 (Eltensestraat). 14 dec. Sportoriëntatie 5-havo en 6-vwo (14.15 uur). 21 dec. Kerstviering 3- en 4-bb/kb. Kerstviering 4- en 5-havo. 22 dec. Profielwerkstukdag 5-havo. Kerstviering 3- en 4-mavo. Kerstviering 3- t/m 6-vwo. 23 dec. Kerstviering onderbouw. Vanaf 12.30 uur zijn alle locaties gesloten. 24 dec. t/m 9 jan. Kerstvakantie.

Joep: "De vakken op Candea dagen me meer uit. Op de basisschool ging het te makkelijk, waardoor ik mij verveelde. Meestal snapte ik de stof al na één les, maar dan kwamen er nog drie. Ik was wel klaar met de basisschool."

WAAR KEEK JE HET MEEST NAAR UIT?

Joep: "Naar het technasium natuurlijk, want daarom koos ik voor Candea. Maar ook naar andere nieuwe vakken zoals Duits en Frans."

Luna: "Naar nieuwe vrienden. Ik woon in Didam, maar Can-

dea leek mij zo'n leuke school dat ik het fietsen er graag voor over heb. Ik zie het als een nieuwe start."

WAAR ZAG JE HET MEEST TEGENOP?

Luna: "De lokalen vinden, dat vond ik heel spannend. Je verwacht dat de school heel groot is, maar dat valt wel mee. Ik ben één keer verdwaald."

Joep: "De nieuwe mensen, maar na een paar kennismakingsdagen had ik al een vriendengroep."

WAAROM IS JOUW KLAS DE LEUKSTE BRUGKLAS?

Luna: "Wij zijn heel gezellig en we lachen veel. Iedereen past bij elkaar."

Joep: "Bij ons hangt altijd een goede sfeer. Niemand doet onaardig tegen een ander."

WAT VIND JE VAN DE MAATWERKLESSEN?

Luna: "Die zijn echt leuk. Je kunt dingen kiezen waar je niet goed in bent of dingen die je leuk vindt. Je leert ervan."

Joep: "Ik vind maatwerk heel leuk, bijvoorbeeld wat ik vandaag heb afgemaakt: boter, kaas en eieren met ledlampjes. Ik heb me nu ingeschreven voor ondersteuningslessen aardrijkskunde, maar mijn mentor vindt dat niet nodig. Zij zegt dat ik beter sterrenkunde kan doen."

AL DAT HUISWERK EN DIE TOETSEN, IS HET TE DOEN?

Joep: "Tot nu toe wel. Het lijkt veel, maar als je goed plant, is het niet veel. Meestal doe ik het in één middag voor de hele week. Als je oplet in de les, hoef je voor toetsen niet veel meer te leren."

Luna: "Als ik een toets heb, ben ik druk, maar verder is het prima te doen. Ik heb nog geen onvoldoende gehaald."

HOE ZIJN DE DOCENTEN: AARDIG, STRENG OF ALLEBEI?

Luna: "Allebei, ze zijn aardig en streng tegelijk, maar niet t streng. Ik lach altijd. Als het t erg wordt, zeggen ze er wat van, maar niet op een strenge manier."

Joep: "Sommigen zijn strenger dan anderen, maar ze zijn allemaal aardig. Ze helpen je met je schoolwerk en bij andere dingen. Als je iets kwijt bent of zo."

HEB JE VEEL LAST VAN JE OUDERS?

Joep: "Nee, ze vragen alleen soms wanneer ik mijn huiswerk ga doen. Dat is niet nodig, want ik plan het goed."

Luna: "Oh nee, totaal niet. Als ik een toets heb, letten ze een beetje op, maar verder niet."

WAT IS HET LEUKSTE DAT JE HEBT MEEGEMAAKT?

Joep: "Nieuwe vrienden maken. Dat is volgens mij net zo belangrijk als leren."

Luna: "De eerste week met alle kennismakingsactiviteiten en het kamp in de week voor de herfstvakantie."

WAT MOET ANDERS OP CANDEA?

Luna: "Weet ik niet, het is hartstikke leuk zoals het is."

Joep: "Pfff... niets, ze doen het goed."

in the picture

'DAN REALISEER JE JE HOE SUPERGOED WIJ HET HEBBEN'

Oorlog is helaas van alle tijden. Dat weten vijftien bb/kb-vierdeklassers maar al te goed. Zij gingen van 8 t/m 10 november naar leper (België) om meer te weten te komen over de Eerste Wereldoorlog én om leeftijdgenoten te ontmoeten die een hedendaags oorlogsgebied zijn ontvlucht.

De deelname van de Candea-leerlingen is mede mogelijk gemaakt door Connect to Share. Marieke van 't Veld is bestuurslid van deze stichting en docent Engels en gamedesign op Candea. "Met Connect to Share willen we mensen uit verschillende landen via internationale projecten met elkaar verbinden. Het doel is elkaars cultuur en manier van leven leren kennen." Het project in leper past daar precies bij, want er deden ook vijftien leerlingen van het Städtisches Gymnasium Gütersloh (Duitsland) mee én dus vijftien vluchtelingen. Zij zijn maximaal één jaar in België en leren in een schakelklas Nederlands als voorbereiding op een opleiding of de arbeidsmarkt. In leper werden drietallen gevormd om de drie groepen goed te mengen. Marieke: "Dat is dé manier om te leren communiceren in een andere taal en echt contact te maken met leerlingen uit andere landen en culturen."

IEDEREEN GELIJK

Britt Peters (4-kb) kwam in een groepje met jongens uit Syrië en Duitsland. Omdat de Syrische jongen al een beetje Nederlands sprak, kon Britt als tolk fungeren. "Hij kon ons vertellen hoe het is en voelt om een oorlog mee te maken. Dan realiseer je je dat wij het hier supergoed hebben." Een bezoek aan het asielzoekerscentrum

maakte veel indruk. "Ze delen een kamer met zes personen en moeten rondkomen van 40 euro per week. Dat heb je in Nederland gewoon in je portemonnee. Maar 's avonds in het hostel was iedereen gelijk. Dat vond ik mooi om te zien."

Merijn Pulle (4-kb) kwam in een groepje met een jongen uit Afghanistan en een meisje uit Duitsland. Ook hij was de tolk van het groepje. De meeste Nederlanders weten weinig van de Eerste Wereldoorlog, maar Merijn is een uitzondering. "Ik ben geïnteresseerd in geschiedenis en heb best veel over de Eerste Wereldoorlog gelezen. Ik was vooral nieuwsgierig naar hoe Duitsers tegen de oorlog aan kijken, want zij zijn altijd de slechteriken en wij de goeieriken. Het Duitse meisje vertelde dat de Eerste Wereldoorlog hoort bij hun geschiedenis zoals de slavernij bij de onze."

ERG WAARDEVOL

Britt en Merijn gaan in februari weer naar België, maar dan naar een andere plaats (Eupen) en met een ander thema (*What happened to Moresnet after World War I*). "Het bezoek aan leper was erg waardevol, vooral het besef wat oorlog doet en dat je ondanks verschillen toch goed met elkaar kunt omgaan", sluit Marieke af.

column

HET MAG IETS TRAGER

"Daar zou het onderwijs meer aandacht aan moeten geven!" Aan wat? Aan alles. Geen discussie over jongeren of het is binnen twee minuten een onderwijsdiscussie. Aandacht voor lezen en rekenen graag, en ook belangrijk: moderne techniek. Kan dat steeds weer van leraren en leerlingen worden gevraagd? Of moeten we juist wat meer vertragen? Wat willen we kinderen ten diepste meegeven? De Franse pedagoog Philippe Meirieu noemt tien punten. Ik kies er drie: een jongere is in staat in de wereld te staan, zonder het centrum van die wereld in te nemen. Hij is in staat zichzelf uit het middelpunt te plaatsen en andere gezichtspunten te horen, buiten zichzelf en in zichzelf. Een bewuste jongere is in staat om weten en geloven te ontwarren. En dan als toegift: hij heeft zich eigen gemaakt dat precisie, juistheid en waarheid altijd worden gevraagd. Indrukwekkende inzichten over waar het écht om draait.

DRS. L.H.M. (LÉON) LUCAS (rector)

KANSRIJK ONDERWIJS GEEFT ZELFBEELD BOOST

Sommige kinderen moet je inhoudsmaten niet uitleggen op het bord, maar tijdens een kookles. Dan snappen ze het meteen. Dat is precies wat er gebeurt bij het nieuwe project kansrijk onderwijs voor basisschoolleerlingen die waarschijnlijk een praktijkonderwijs- of bb/kb-advies krijgen. Heel bijzonder: die kooklessen, en ook sportlessen, worden gegeven op Candea.

Daarvoor komen twee groepen van veertien kinderen van heel veel verschillende basisscholen elke week een dagdeel naar de locatie Eltensestraat. Dan krijgen ze les van docenten van het basis- en het voortgezet onderwijs. "Het doel is dat ze succeservaringen opdoen en daardoor meer zelfvertrouwen krijgen én school en leren leuker gaan vinden", zegt Marenka van Toor. Zij is namens Candea contactpersoon voor de basisscholen. Tessa Groenen is leerkracht op IKC De Tamboerijn in Zevenaar. Ze was een paar jaar geleden al betrokken bij een vergelijkbaar project. Tessa: "Voor kinderen die goed kunnen leren, is er al heel lang een breed aanbod met plusklassen en dergelijke. Voor deze kinderen is er veel minder, terwijl zij juist een extra zetje kunnen gebruiken. De stof in groep 8 is voor hen vaak erg moeilijk. Ze hebben een andere aanpak nodig, maar dat is lastig in een groep met alle niveaus door elkaar."

ONBEWUST BEZIG MET REKENEN

Die andere aanpak biedt het project kansrijk onderwijs. De kookles is een goed voorbeeld, legt Suzan van Dreu-mel uit. Zij is leerkracht op IKC Joannes in Groessen. "Bij koken krijgen leerlingen een recept, dat ze stap voor stap moeten lezen en uitvoeren. Zo werken ze onbewust aan de 1F-doelen" voor rekenen en begrijpend lezen. En ze vinden het nog leuk ook."

Een groot voordeel van het project is dat de leerlingen niet op hun tenen hoeven te lopen. Op Candea hebben ze les met leerlingen van ongeveer hetzelfde niveau. Tessa: "Tijdens de lessen komen (sociale) vaardigheden aan bod, waaronder samenwerken. In deze setting voelen ze zich veilig om te laten zien wat ze in hun mars hebben. Dat geeft het zelfbeeld een enorme boost. Bovendien kunnen de kinderen in een rots-en-watertraining werken aan hun sociale weerbaarheid."

Het project heeft nog een voordeel, vertelt Marenka: "Deze leerlingen zien vaak erg op tegen de overstap naar het voortgezet onderwijs. Nu kunnen ze alvast wennen aan hoe het eraan toegaat op een middelbare school. Eigenlijk hebben ze de overstap straks al half gemaakt." Suzan, Tessa en Marenka hopen dat volgend jaar alle basisscholen meedoen aan kansrijk onderwijs. Of een kind in aanmerking komt, bepaalt de leerkracht van de basisschool.

*1F is het niveau dat alle kinderen in principe aan het einde van de basisschool moeten bereiken.